a dextera tua: et super filiū hois
b quē cōfirmasti tibi. †Incensa
c igni et †suffossa: ab increpatione
d vultus tui pibūt. Fiat man⁹
e tua super virū dexterę tuę: et
f super filiū homis quē cōfirma/
g sti tibi. Et nō discedim⁹ a te:
h viuificabis nos: et nomē tuū
i inuocabim⁹. Dne de⁹ vtutū
k cōuerte nos: † ostende faciem
l tuā et salui erimus.

¶ In finem pro torcularibus psalmus ipsi asaph quinta sabbati. LXXX.

judęis: a ¶ Dextera tua.i. ppitiatio tua. b ¶ Et.i.sed: nō sup arenā: sz sup firmā petrā/christū: Hoc ē: b ¶ Sup filiū hois.i.sup christū q̄ est fundamētū ecclię: de q̄.j.Corl.iij.c. Fūdamentū aliud nemo pōt ponere p̄ter id qd positū est: qd est christ⁹ iesus. Et dicit: filiū homis/nō hoim: qz christus fuit filius vni⁹ homis tm̄.s.beatę v̄ginis. In cui⁹ rei figura frequē/ter dr̄ Ezechieli: Fili homis rē. Apocl.j.c. Similē filio hois ve/stitū podere. Dic etiā filiū homis/vt nō pu/tet ē fili⁹ tm̄ dei. Itē ne putet esse fili⁹ hois tm̄/addit: c ¶ Quē cōfirmasti tibi: id ē ostēdisti hoib⁹ esse filiū tuū/dicēs: Hic est fili⁹ me⁹ dilect⁹ rē. Matth.iij.d. et.xvij.a. Vel sic: Cōfirmasti tibi: id est tuę essentię inseparabiliter vniuisti. Vñ.s. Beatus quē elegisti et as/sumpsisti rē. Ut autē ita pficias eā: d ¶ Incēsa igni.i.pec/cata,pueniētia ex cupiditate male accēdente: e ¶ Et suffos/sa.i.peccata,pueniētia ex timore male hūiliante. f ¶ Deri/būt ab increpatione vult⁹ tui.i.a cōminatione vultuosita/tis tuę: de qua Ps. Vult⁹ dni sup faciētes mala.s. pueniētia ex duob⁹ principūs p̄missis. Hę em̄ sunt duę portę p quas in/trat diabol⁹: de quib⁹ dicit Matth.xvj.c. Et portę inferi nō p̄ualebūt aduersus eā. Duę aūt portę paradisi sunt ecōuerso: timor/bñ hūiliās: et amor/bñ accēdens. Hęc aūt fiēt p christū p̄dicantē et cōminantē p se et p alios. Unde vt hęc accelerenk/petit aduentū christi/dicēs: g ¶ Fiat/O dne pater: h ¶ Ma/nus tua.i.manifesteк potētia tua. i ¶ Sup virū.i.sup p̄fatū filiū homis. Virū/dico/ k ¶ Dexterę tuę.i.tibi similē et co/equalē: sup quē manifeste apparuit dei potentia/cū de virgine nat⁹ ē. Et q̄s sit iste/declarat cū addit: l ¶ Et,p id ē/ m ¶ Su/per filiū homis/marię v̄ginis: n ¶ Quē cōfirmasti tibi: vt sup expositū est. Sup istū aūt virū facta fuit etiā alik/ma/nus.i.vindicta dni: de qua Esa.ix.c. Adhuc man⁹ eius extē/ta. Ante aduentū dni manus dei erat extēta ad pcutiendū ho/minē ,ppter peccatū. Sed ista man⁹ cecidit et pcussit sup chri/stū: sicut dicit Esa.liij.c. Propk ęlus ,ppli mei pcussi eum. Et Zach.xiij.c. Framea suscitare sup viz dexterę meę: et sup viz cohęrentē mihi.i.eiusdē essentię. Et cū hoc feceris/ o ¶ Non discedim⁹.i.nō discedem⁹: p ¶ A te: eūtes post idola vel ce/rimonialia. q ¶ Viuificabis nos/p fidē. Abacuk.ij.a. Ju/stus aūt in fide sua viuet. r ¶ Et/in illa fide: s ¶ Nomē tuū inuocabim⁹: credendo/cōfitendo et nominādo. Et qz a nob nō est vt tibi adhęream⁹: t ¶ Dne deus virtutū ,uerte nos/ad te.i.ex toto verte ad te vt nō discedam⁹. v ¶ Oste/de faciē tuā/p fidē vt viuifices nos. z ¶ Et salui erimus: nomē tuū inuocādo: qz omnis quicūqz inuocauerit nomē dni saluus erit: Joheł.ij.g.

Doraliter * nū nō inuenio. Utrūqz tm̄ ē a dno: Unde dicit: Perfice eā quā plātauit dextera tua. Phil.ij.b. Qui opat i vo/bis velle et pficere. Dextera dni plantat bona spūalia: sinistra v̄o tpalia. Plātauit/dico: et b/ b ¶ Sup filiū hois.i.in fide et amore christi. Eph.ij.d. In q̄ ois ędificatio ,structa crescit in templū sanctū in dno. Sed mlti plātant et ędificāt sup filios iumētor. Esa.xxxj.a. Uę qui descēdūt i ęgyptū ad auxiliū in equis sperantes. Matth.xv.b. Ois plātatio quā nō plātauit pr̄ me⁹ cęlestis/eradicabik. Ps. Nolite cōfidere in p̄ncipibus nec i filiis hoim i q̄b⁹ nō ē sal⁹.q.d.sz i filio hois: de q̄ h agik: in q̄ est sal⁹ vita et resurrectio nr̄a: p quē saluati et liberati sum⁹. Nō pōt aūt pfici aia i v̄tutib⁹ nisi pzim⁹ amoueank vitia. Uñ bñ sublūgit: d ¶ Incēsa igni et suffossa: ab increpatione vult⁹ tui pibūt: ,m qd pus expositū ē iuxta Glo. Vel pos/sum⁹ dicere q̄ q̄dā pctōres ,ppie dicunk incēsi: quidā aūt suf/fossi. Incēsi sk luxuriosi igne luxurię: de q̄ Job.xxxj.b. Ignis ē vsqz ad ,sūptionē deuorās. Cupidi incēsi sk igne cupiditat⁹: de q̄ Dicb.vj.c. Adhuc ignis i domo impij et thesauri inicta tis et mēsura minor irę plena. Ps. Supcecidit ignis et nō vide/rūt solē. Itē suffossi sūt auari: qz suffodiūt cor suū cū pecunia sua i ęra. Eccli.xxix.b. Perde pecuniā ,pk fratrē et amicū: et ñ abscōdas eā sub lapide i pditionē. Inuidi etiā suffodiūt ocu/los/q̄si cor⁹ cadaueris. Prouer. xxx.c. Suffodiant eū corui de torrētib⁹. Itē adu/latores suffodiūt cada uera mortuor. Mat. viij. c. Dimitte mor/tuos sepelire mortuos suos. Ibi Glo. Greg. Mortuos sepelire est pctōres in peccato fo/uere: qd ,ppie faciunt adulatores. Hyenę v̄o .i.detractores effodiūt ea. Isti pibūt ab increpatione vult⁹ dni i bono: vt p̄dictū ē. Ul' tādē i malo: qñ irat⁹ increpabit eos i die iudicij: et dicet: Ite maledicti i ignē ęternū. Threñ.iiij.c. Facies dni diuisit eos: nō addet vt r̄spiciat eos. Ps. Infirmabūt et pibūt a facie tua: qm̄ fecisti iudiciū rē. Et ne sic peam⁹: g ¶ Fiat man⁹ tua.i.auxiliū vl' correctio tua. i ¶ Sup virū dexterę tuę.i.sup pęnitētē q̄ hęreditatē dex/terę appetit. Hic ē bēiami: q̄ ē bēnoni p dolorē pnię: bēiamin p appetitū cęlest⁹ patrię. Deut.xxxiij.b. Amātissim⁹ dni ben/iami: hītabit ,fidēt i eo.i.i deo: q̄si i thalamo tota die mora/bik. l ¶ Et sup filiū hois. In h allegat suā infirmitatē quā hz ex se. Job.xxv.b. Hō putredo et fili⁹ hois v̄mis. Tñ ,pk hoc de⁹ nō aboiak hoiem: qz dic Prouer. viij.d. Delitię meę esse cū filiis hoim. Qui autē ex se deficit/ex deo tñ potēs est. Uñ addit: n ¶ Quē cōfirmasti tibi. Multi incipiūt pęni/tentiā agere. Sz sic religiosi nō sūt cōfirmati deo añ ,pfessio/nē vel mortē: sic nec pęnitētes stabiles sk añ ,firmationē q̄ fit p scp̄turā et sigillationē. Scp̄tura ē ,suetudo bonor opū. Esa xliij.a. Hic scribet manu sua dno. Sigillatio ē v̄a dei dilectio Cāt⁹.viij.b. Pone me vt signaculū sup cor tuū. Per hęc duo cōfirmat nos dns sibi. Uñ bñ sequik o ¶ Et nō discedim⁹ a te. Joh.vj.g. Dne ad quē ibim⁹? Verba vitę ękne habes. Ps. Qui elōgāt se a te pibūt. Et licz hō ita sit ,firmat⁹ deo: tñ debet se reputare pctōrē et q̄si mortuū. Uñ addit: q ¶ Vi/uificabis nos/p gratiā p̄uenientē. r ¶ Et nomē tuū in/uocabim⁹/p gratiā coopantē. De his duob⁹ Ps. Viuifica me et custodiā sermōes tuos. t ¶ Dne de⁹.i.metuēde/colēde: v ¶ Virtutū.i.admirāde. x ¶ Cōuerte nos/Ecce hūilitas: qz post ,firmationē petit se cōuerti: qz cū ,sūmauerit hō/tūc incipit: Eccli.xviij.a. Propk h in cōpletorio dr̄: Cōuerte nos de⁹ salutaris nr̄. Et ,m qd dic Glo. in h v̄su cōtinek regula to/tius religionis. Primū em̄ est cōuerti ad deū:

A { Vanitate mūdi. Voluptate carnis. Amore parentū Possessione tpaliū

Propk hęc q̄ttuor/ quater po/nik in hoc psalmo verbū cōuer/sionis. Cant⁹.vj.d. Reuertere reuertere sunamit⁹: reuertere re/uertere vt intueamur te. Secūdū est faciē dni requrere/,ptem/plādo/meditādo/orādo. Uñ dic: y ¶ Ostende faciē tuā. Ter/tiū est salutē suā opari. Uñ dic: z ¶ Et salui erim⁹. Phil.ij. b. Cū metu et tremore salutē vestrā opami rē.

Exultate deo rē. Titul⁹. ¶ Expo. Ps. LXXX. ¶ In finē ,p torcularibus/ps ipsi asaph q̄nta sabbati. In p̄cedenti psalmo ęgit de p̄mo aduētu: Hic agit de festo imolatiōis isaac.i.d cruce. Ideoqz bñ cātak ps iste feria sexta. Itē in p̄ori psalmo ęgit asaph d vinea dni: Sz qz vinū d vinea nō nisi torcularib⁹ eliq̄k: Jō agit h d spū/alib⁹ torcularib⁹.i.d tribulatiōib⁹ ecclię: i q̄b⁹ vinū ab acinis: oleū ab amurca seiūgik.i.boni a mal'. Et ē sens⁹ tituli tal'. Ps iste dirigēs nos/ in finē.i.in christū: cātak ipsi asaph.i.fi/delib⁹ christianis p asaph intellect⁹: Et ē ,p torcularib⁹.i: p tribulatiōib⁹ in q̄b⁹ boni a malis sepank. Et h est qd sbdit: p/siue de quita sabbati.i.p q̄nta die septimanę/in q̄ facti sūt ex aq̄ pisces et aues. Sz aues euolauerūt: et pisces remāse/rūt/Ecce sepatio. Sic de⁹ ex baptismo creat christianos. Sz quidā accępta

quidã accepta baptismi gra remanẽt ĩ fluctib⁹ huⁿ ſeculi.ſ.piſ/
Ps.8. ces curioſi q̃ pambulãt ſemitas maris. Aliq̃ adiuti pẽnis ꝓtu/
Phil.3.d. tũ leuanẽ in area: q̃ꝫ cõuerſatio ĩ cęlis ẽ: Mi ſũt aues. Intẽtio
Partitio pſalmi g̃ eſt monere vt ꝓtẽptis infimis ad cęleſtia eleuemur. Hod⁹.
Hipertit⁹ eſt pſalm⁹. In ꝑma ꝑte monet bonos q̃ ſignificanẽ
ꝑ aues ⁊ vinũ ⁊ oleũ/vt exultãtes ſub tem/
pozali ꝑſſura/tendãt in fine chriſtũ. In ſe/
cũda parte ipſe dñs malos q̃ ſignificanẽ ꝑ
piſces/acinũ ⁊ amurcã/ reuocat ab idolo⁊
cultura: ⁊ parit cõtemptũ eo⁊: ⁊ ꝑſentem
pęnã cõmemozat: ibi: Audi populus
me⁹. Loquẽs g̃ ad oleum ⁊ vinũ ⁊ aues:
id eſt ad bonos chriſtianos/dicit: a Ex/
ultate. Vobis em̃ exultãdũ eſt/nõ amur
cę ⁊ piſcib⁹/quib⁹ fletũ ⁊ vlulatũ indicit/Jaco.v.a. Agite nũc
diuites/plozate ⁊ vlulate in miserijs veſtris q̃ aduenient vobis.
Exultate/dico/ b Deo adiutori nr̃o: nõ mũdo decępto/
ri: ſicut facit amurca. Oſee.ix.a. Noli lętari iſrl̃: noli exultare
ſicut populi.ſ.mũdo: ſed/deo adiutori/q̃ vos iuuat in ꝑſſu/
Ps.90. ris: qui dicit in Ps. Cũ ipſo ſũ in tribulatiõe: eripiã eũ ⁊c. Et ſi
nõ poteſtis gaudiũ exprimere verbo: c Iubilate.i.cõfuſa
voce mẽtis iocũditatẽ ſignificate: d Deo iacob.i. ad ho/
norẽ dei minozis ꝓpli/cui ſeruit maioz. Geñ.xxv.c. Maioz ſer/
uiet minozi. In hoc em̃ q̃ maiozes oꝑimũt minozes/ſeruiũt
eis: ſic lima ſeruit ferro. Vñ Gregꝰ. Qd̃ lima ferro: qd̃ flagel/
lũ grano/qd̃ fornax auro: hoc facit tribulatio viro iuſto. Dicit
etiã deus iacob: q̃ꝫ ꝑ ei⁹ adiutoriũ ſupplãtam⁹ diabolũ ⁊ pecca
ta. Exultate ergo exteri⁹: iubilate/interi⁹: q̃ꝫ iubil⁹ eſt exul
tatio mẽtis: Tũ licz iubilatio int⁹ ſit/nõ põt cõtineri q̃n extra
erũpat ꝑ vocẽ. Et oſtẽdit in hoc ꝓſu quare lętandũ eſt/ſiue ꝓ/
pter quid exultandũ eſt. Primũ eſt ꝓpt̃ bonitatẽ dei/cũ dicit:
Deo: q̃ꝫ ipſe ẽ ſũmũ bonũ: de q̃ ſumme ẽ exultandũ. Secũdũ
eſt: q̃ꝫ nos iuuat in tribulatiõibus/cũ dicit: Adiutori nr̃o.
Ps.45. Ps. Adiutoz ĩ tribulatiõib⁹ q̃ inuenerũt nos nimis. Tertiũ: q̃ꝫ
facit nos vitia ſupplãtare: de quo dicit: Deo iacob. Notãdũ
aũt q̃ deus eſt adiutoz nr̃ in multis/videlicet:

Ps.45. Tribulatiõibus. Ps. Adiutoz in tribulatiõibus.
Operãdo. Job.xv.b. Sine me nihil poteſtis facere.
Cogitando.ij. Corinth.iij.b. Non q̃ ſufficiẽtes ſimus
aliquid cogitare a nobis q̃ſi ex nobis: ſed ſufficiẽtia no
ſtra ex deo eſt.
Inueniendo. Phil.iij.c. Si quid ſapitis: hoc deus vo/
bis reuelauit.
In Loquendo. Matth.x.c. Non vos eſtis qui loquimini:
ſed ſpiritus patris veſtri q̃ loquit in vobis.
Uiuẽdo. Daniel.v.f. Flatũ tuũ habet in manu ſua.
Sanãdo. Eccli.xxxviij.a. A deo eſt omis medela.
Ps.135. Cibando. Ps. Qui dat eſcam omni carni.
Ps.32. Jeiunãdo. Ps. Ut eruat a morte aiãs eozũ ⁊ alat eos
in fame. Et ad hanc lęticiam ⁊ iubilationẽ exercendã: e Su/
mite pſalmũ ⁊ date tympanũ. Per pſalmũ ĩtelligit oza
tio/ſiue quęcũq̃ gratia ſpũalis. Pſallendo em̃ ad litterã ozãt
fideles: ⁊ gratiã dei ſibi ⁊ alijs acquirũt. Dicit ergo: Sumi/
te pſalmum/a deo.ſ.accipite. Nõ enim a nobis eſt deuotio
oratiõis: ſz a deo. Nec ſimiliter gratia. Zach.xij.c. Effundã
ſuper domũ dauid ⁊ ſup hieruſalẽ ſpiritũ gratię ⁊ precũ. Su/
mentes autẽ pſalmũ a deo: vt in ratiõe accẽpti ⁊ dati cõmuni/
cetis deo: debetis deo dare de veſtro. Vñ addit: f Et date
tympanũ: id eſt carnis mortificationẽ ⁊ caſtitatẽ. Date in/
quit: quia non eſt violẽter auferẽda: ſed gratis ab homie dan/
Ps.53. da pęnitẽtia ⁊ cõtinẽtia. Ps. Volũtarie ſacrificabo tibi. Da/
te/etiã/nõ vendite: id eſt nõ ꝓpter aliquod cõmodum tempo/
rale/ vel vanam gloziã continete. Matth.vj.a. Attendite ne
iuſticiã veſtram faciatis coram hominib⁹ vt videamini ab eis:
alioquin mercedẽ nõ habebitis apud patrẽ veſtrũ. Per tym/
panũ autẽ ſignificat cõtinentia vel carnis mortificatio: mul/
tis ratiõib⁹: quę notant his verſib⁹. Terret aues/tenuis/fra/
gilis/caua/mortua/ lenis: Tenſa/cutis/lignis/ꝓbere/ſicca/ ſo/
nans. Ad litterã enim tympanũ eſt pellis in ligno extenſa: quę
cũ percutit/terret aues ſonitu ſuo: ſic carnis mortificatio ⁊ cõ/

Per tympanũ ſignificat carnis mortificatio

Verſus

tinentia terret aues.i. dęmones: De quib⁹ Luc�.viij.a. Vo/
lucres cęli comederũt illud. Vel aues.i. clericos leues: quib⁹
durum ⁊ terribile videt cõtinere ⁊ pęnitentiã agere. Tenuis:
quia macerat.ij. Regꝰ.xiij.a. Quare ſic attenuaris macie fili
regis ꝑ ſingulos dies? Ita dixit ionadab ad amon: ⁊ ſuggeſſit
illi vt languozẽ ſimularet ⁊ ſuper lectũ cu/
baret. Hoc facto thamar ſozozẽ ſuam op/
preſſit: Multi ſt̃ tales cõſiliarij. Fragilis
eſt/⁊ cito poteſt amitti: quia Gal.v.c. Ca/
ro cõcupiſcit aduerſus ſpiritũ. Et.ij. Co/
rinth.iiij.b. Habem⁹ theſaurũ iſtũ in va/
ſis fictilibus. Item nõ tm̃ ex parte carnis
ſed etiã ex parte ſpirit⁹ cito perit hoc bo/
nũ per ſuperbiã. Matth.xxv.a. Quinq̃
fatuę non ſumpſerunt oleum ſecum. Item perit nimia tenſi/
one. Roma.xij.a. Rationabile obſequiũ veſtrũ. Caua/per
euacuationẽ carnis: id eſt carnalitatis et ſtercozũ ⁊ omniũ.j.
Corinth.xiij.d. Euacuaui q̃ erant paruuli. Moztua/ſine ſpe
reuiuẽdi: Col.iij.a. Mortificate mẽbra veſtra. Lenis: id eſt
ſine pilis malarũ cogitationũ. Numeri.viij.b. Radent omis
pilos carnis ſuę. Ibi dicit Gregꝰ. Magno ſtudio ſupfluę
cogitationes ſunt amputandę.j. Pet.j.c. Succincti lumbos
mẽtis veſtrę. Tenſa/non laxa. Eccli.xxxiij.d. Laxa manus illi
⁊ quęrit libertatem. Cutis/exterioz cõuerſatio. Matth.v.b.
Luceant opera veſtra coza hominib⁹. Lignis/crucis.iij. Re/
gum.xvij.b. En colligo duo ligna. Uerbere. Eccli.xxxiij.c.
Diſciplina ⁊ opus ſeruo. Sicca/ab hũore luxurię. Job.xxx.
d. Cutis mea denigrata eſt ſup me: ⁊ oſſa mea aruerũt ꝑ cau/
mate: id eſt tribulatiõe. Quidam humectã pellem habent: et
ideo male ſonant: Nam eozũ ꝑdicatio cõtemnit/eo q̃ vita cõ
temnit. Gregꝰ. Cui⁹ vita deſpicit/reſtat vt eius ꝑdicatio
cõtemnat. Sonans/terribiliter.ſ. ꝑdicans ꝑceptum eius ver/
bo ⁊ exemplo. Ideo autẽ ſumite pſalmũ ⁊ date tympa
nũ: quia bñ ſimul cõcozdant. Hoc eſt qd̃ ſequit: g Pſal/
teriũ iocundũ/ẽ/cũ cithara. Vel ĩ accuſatiuo caſu: Su/
mite pſalteriũ iocundũ cũ cithara. Idẽ accipit ⁊ dat
intelligere ꝑ pſalteriũ qd̃ ꝑ pſalmũ ſupza. Et idẽ per citharã
qd̃ ſupza ꝑ tympanũ. q.d. bona eſt ⁊ iocunda ozatio cum car/
nis mozti fi catione. Tob.xij.b. Bona eſt ozatio cum ieiunio
⁊ elemoſyna. Vel poſſum⁹ diuerſificare hęc duo a duob⁹ prę/
dictis: Et ꝑ pſalteriũ qd̃ ẽ decachozdũ ſignificat ſupplicatio
ꝓ offenſis ⁊ trãſgreſſiõibus decalogi. Hoc pſalteriũ/eſt/io
cundũ cũ cithara.i. cum ęternoꝫ cõtemplatiõe. Cithara
em̃ plus habet modulatiõis q̃ꝫ pſalteriũ: et cõtemplatio plus
habet delectatiõis q̃ꝫ ſupplicatio ꝓ peccatis: vel dolo⁊ de pec
catis. Hęc cithara habet tria ligna.ſ. tres vires animę: q̃ oẽs
exercent in cõtemplatiõe. Rationabilis indrit: cõcupiſcibilis
appetit: irascibilis apprehendit. Et quidecim chozdę exigunt
vt bñ ſonet cithara.ſ. septẽ dona: ⁊ quattuo⁊ cardinales virtu
tes: ⁊ tres theologicę: ⁊ humilitas quę cuſtos eſt aliaꝫ. Gre/
gozꝰ. Qui cęteras virtutes ſine hũilitate congregat: quaſi pul
uerẽ in ventũ pozrat. Hi ſunt qndecim gradus pſalmoꝫ. Hi
ſunt qndecim ſtadia quib⁹ diſtat bethania a hieruſalẽ: Job.
xj.c. Pſalteriũ ergo eſt iocundũ cũ cithara: quia do/
lo⁊ de peccatis cõſolationẽ recipit per ſpem concęptã in cõ/
tẽplatione cęleſtiũ. Non tm̃ autem ꝑdicta facere oportet: ſed
⁊ bonũ qd̃ cogſcit ⁊ qd̃ agit/alijs ꝑdicãdũ eſt. Vñ ſubiũgit:

Buccinate in neo.

Potest etiã aliter legi: a Exultate deo adiutori no/
ſtro: iubilate deo iacob: id eſt o iacobitę cozde et opere
gaudete de deo: q̃ꝫ adiuuat me. Phil.iiij.a. Gaudete in do/
mino ſemp. e Sumite pſalmũ: id eſt ꝑdicationis offi/
ciũ. f Et date tympanũ: id eſt tempozalia mea paupe
ribus. Aliter nõ põt quis eſſe ꝑdicator: Luc�.xiiij.g. Miſi q̃s
renũciauerit omnib⁹ quę poſſidet/nõ poteſt meus eſſe diſci/
pulus. Sed nõ ſufficit hoc niſi etiam ſequat bona operatio ⁊
cõpaſſio ⁊ cõſolatio peccatozũ: Unde ſequit: g Pſalte/
riũ iocundũ cũ cithara. Pſalteriũ iocundũ/eſt operatio
lęta: Cithara/cõpaſſio ⁊ cõſolatio. Eſa.xvj.d. Uenter meus
ad moab quaſi cithara ſonabit. Eccli.xl.c. Tibię ⁊ pſalteriũ

suauẽ faciũt

Aliter

Quindecim chozde exigunt vt bene ſonet cithara

a Exultate deo adiutori
b nostro: iubilate deo ia
c cob. † Sumite pſalmũ
d ⁊ date tympanũ: pſal/
e teriũ iocũdum cum cithara.
f
g

a Buccinate i neomenia tuba. Vel in initio mēsis: qd idē est. Neomenia eñ grece noua luna latine: q̃ est initium mēsis. Et possunt hec ad litterā exponi de iudeis vsq̃ ad finē hui⁹ p̃me partis. Sed q̃ satis planū est: nō oportet explanare nec ꝓsequi nisi inquātū lr̃a necessaria ē mysterio. Erat p̃ceptū iudeis/vt a p̃mo die septimi mēsis/septem diebus canerēt tuba. Sic g̃ ⁊ in eccl̃ia gr̃a septiformis nūc clari⁹ ⁊ ꝓfidēti⁹ indicit p̃dicāda. Vñ Esa. lviij. a. Clama ne cesses: q̃si tuba exalta vocem tuā. Qd̄ faciūt qui manifestis opib⁹ ⁊ altis clamorib⁹ annūciant alijs nouā vitā. Hoc ē qd̄ dicit: Buccinate i neomenia tuba. i. i noua vita vita eandē nouitatē alijs declarate. b Tuba. Tuba p̃dicatiōis. Triplex est aūt vsus tubar̃: sic dicit Numeri. x. a. Fac tibi duas tubas argēteas ductiles: qb⁹ cōuocare possis multitudinē. Utebant eñ tubis/i epulis/in bellis/in festis: Sic p̃dicatio cōuocat ad epulas eucharistie: ⁊ ad festū eterne glorie: de quib⁹ Esa. xxv. c. Faciet dñs in monte hoc cōuiuiū pinguiū ⁊c̄. Ad istas epulas ꝓuocat tuba p̃dicatiōis. Prouer. ix. a. Sapiētia edificauit sibi domū/excidit colūnas septē: imo/lauit victimas suas/miscuit vinū/ꝓposuit mēsā suā: misit ancillas suas vt vocarēt ad arcē ⁊ ad menia ciuitat̃: Si q̃s puul⁹ ē veniat ad me: ⁊ insipiētib⁹ locuta ē: venite comedite panē meū: et bibite vinū qd̄ miscui vob. Cōuocat ⁊ excitat ad bellū ꝓtra mūdū/carnē/diabolū. j. Corinth. xiiij. b. Si incertū sonitū det tuba/q̃s se p̃parabit ad bellū? Mūeri. x. a. Si exierit̃ ad bellū de terra vra ꝝ hostes q̃ dimicāt aduersū vos/clāgetis vlulātibus tubis: ⁊ erit recordatio vestri coā dño. Ite inuitat ad festū: vt in p̃senti faciam⁹ sabbatū/quiescētes a peccato/⁊ a strepitu mūdano: ⁊ p̃parem⁹ nos ad eternū sabbatū: q̃ erit sabbatū ex sabbato: Esa. lxvj. g. Mūeri. x. b. Si q̃ habebitis epulū et dies festos ⁊ calendas/canetis tubis. De h̄ tertio vsu tube hic agit. Vñ subiūgit: c In insigni die solēnitatis vre. Judeis p̃cipue solēnitates ⁊ insignes erāt tres. s. pascha/pentecoste/scenophegia. Et hoc i figura nr̃i/ q̃ gaudere debem⁹ ⁊ tuba p̃dicatiōis ⁊ laudis clamare: q̃ pascha nostrū imolatus ē christ⁹: ⁊ in ipso resurgim⁹: Et q̃ in pentecoste p spm̃ sc̃m̃ remissionē accepim⁹: Et q̃ i scenophegia dom⁹ nr̃e ꝓsci entie innouata ē post ruinā. Sic aūt ē buccinādū: d Quia p̃ceptū in isrl̃ est. i. dñs p̃cepit videtib⁹ deū. i. sapiētib⁹: vt p̃dicarēt fidelib⁹: sz ⁊ oib⁹ hoib⁹ q̃ ad fidē possēt ꝓuerti. Bar. vlti. d. Predicate euāgeliū omi creature. Nō est etiā tm̃ p̃ceptū vt buccinet: sed vt voci tube obediat. Deut. xviij. c. Prophetā de gente tua suscitabit tibi dñs: ipsum audies. Vel sic: Buccinate q̃ p̃ceptū. q. d. dñs fec̄ p̃cepta sua ꝓ ꝓlo christiano/q̃ ꝓplus simplex ignorat: et ideo p̃dicāda sunt eis p̃cepta. Ad hoc sunt p̃lati ⁊ doctores instituti in eccl̃ia vt p̃dicent p̃cepta dei: nō fabulas vel fictiōes. Vñ Ps̄. Ego aūt cōstitutus sū rex ab eo sup sion mōtē sāctū ei⁹ p̃dicās p̃ceptū ei⁹. Dicit aūt singularit̃ p̃ceptū: q̃ oia ad p̃ceptū de dilectiōe reducunt. Roma. xiij. c. Qui diligit ꝓximū/legē impleuit. Gal. v. c. Omis lex in vno sermone implet: diliges ꝓximū tuū sicut te ipsū. Qui aūt p̃cepto dñi/siue non p̃dicādo/siue non facīdo obedire noluerit/nō ipune feret: Quia e Et iudiciū/ē/deo iacob. i. christo deo christianor̃/q̃ trāsgressores iudicabit iudicio p̃dēnatiōis. Joh. v. d. Pat̃ nō iudicat quēq̃: sz omē iudiciū dedit filio. Nos g̃ q̃ p p̃ceptū ligamur: p iudiciū terrea/mur. Hec aūt p̃dicatio in veris ⁊ p̃mis p̃dicatorib⁹. s. in apostolis feruēs fuit/⁊ frugē magnā attulit. Vñ sequit: h Testimoniū in ioseph posuit illud. Dñs eñ p̃ceptū suum qd̄ apl̃i p̃dicabant/posuit in corde ioseph. s. sanctor̃ martyr̃: q̃ sic ioseph multa dura ⁊ aspera ꝓtulerūt. Et posuit nō tm̃ vt crederent: sed ⁊ vt confiterentur/⁊ predicantes testarentur. Hoc est qd̄ dicit: posuit testimoniū. Vñ martyr ⁊ testis idē est. Vñ etiā ita possumus dicere/q̃ dñs p̃ceptū suū posuit testimoniū. i. martyriū: q̃ apl̃i ⁊ alij multi ꝓter p̃ceptū dñi qd̄ nolebāt trāsgredi/sz facere ⁊ p̃dicare: martyrio sūt afflicti. Bene aūt per ioseph/significant martyres: quia ioseph multa passus est ꝓ iusticia qua fratres accusauit: ⁊ ꝓ pudicitia ⁊ fidelitate domini sui. Sed tandē gloriosus factus est/⁊ exiuit de egypto/non viuus/sed mortu⁹: q̃ ossa eius delata sūt: Exo. xiij. d. Ita martyres pro iusticia qua accusabāt alios de crimine pessimo idolatrie: et quia nolebāt fornicari a deo suo: nec fidē christi dimittere/grauiter sunt afflicti: sed per mortem carnis gloriosi victores suauē faciūt melodiā: ⁊ sup vtraq̃ lingua suauis. a Buccinate in neomenia tuba. Hoc ē thema i natiuitate beate v̄ginis: q̃ etiā ē in septēbr. Tūc eñ q̃si nata est beata virgo/ꝓgressa ē noua luna. Cant̃. vj. d. Que ē ista q̃ ꝓgredit̃ q̃si aurora ꝓsurgēs: pulchra vt luna. s. bicornis: Ut nauis ampla/q̃ nos portat i cęlū: Vñ de ipsa muliere forti dr̄ Prouer. xxxj. b. Facta ē q̃si nauis institor̃: delōge portās panē suū. i. christū/q̃ ē panis viu⁹/q̃ delōge venit/q̃ d̄ cęlo descēdit: Joh. vj. e. Ego sū panis viu⁹ q̃ de cęlo descēdi. In hac neomenia debem⁹ buccinare tuba: vt eandē beatissimā virginē p̃dicem⁹ ⁊ laudem⁹: q̃ est omi laude dignissima. c In isigni die solēnitat̃ vre. Dies illa insignis ē: q̃ mītis ꝓphar̃ oracl̃is p̃signata. Vñ Mūe. xxiij. c. Orient̃ stella ex iacob ⁊ ꝓsurget v̄ga ex isrl̃. Ps̄. Virgā v̄tutis tue emittet dñs ex sion. Mūe. xvij. c. Inuenit germinasse v̄gā aaron. Ite eo tpe sol ē in signo qd̄ dr̄ virgo: ⁊ sol iusticie christus de⁹ nr̃ in beata v̄gine hitauit. d Quia p̃ceptū i isrl̃ est. Festū eñ beate v̄ginis cęlebrādū: ⁊ laus ipsi⁹ p̃cipit isrl̃: id est ꝓtēplatiuis. s. clericis ⁊ religiosis. Pplus aūt q̃ buccinare nesciūt. i. p̃dicare/q̃si bone pecudes debēt eis i laude beate virginis cōgaudere ⁊ assentire eis. Vñ addit: e Et iudiciū/approbatiōis. f Deo. i. ad honorē dei. Est in g Jacob. i. in actiuis: et in ꝓplo. q. d. qd̄ israel de beata virgine p̃dicat: iacob approbare debet. Hoc vtrūq̃ significatū est Judith. xv. c. vbi dr̄ q̃ ioachim summ⁹ pōtifex de hierlm̃ venit i bethuliā cū vniuersis p̃sbyteris vt videret iudith. Per hieru salē qd̄ interp̃tat̃ visio pacis/aut timor pfect⁹/qd̄ etiā erat locus adorādi: pōt significari honor deo exhibit⁹: sm̃ qd̄ quotidie fit i eccl̃ia. Sz de h̄ honore debēt mīstri eccl̃ie iterdū venire ad honorē beate v̄gis: q̃ p bethuliā ⁊ p iudith designat. Bethulia eñ interp̃tat̃ v̄go dñi/siue dom⁹ pturiēs dñm: siue dom⁹ dolēs dño. Beata v̄go fuit v̄go dñi semp: dom⁹ pturiens dñm in natiuitate dñi: dom⁹ dolēs dño i passiōe: sm̃ illd̄ Luc̄. ij. e. Et tuā ipsi⁹ aiam ꝓtrāsibit gladi⁹. Judith etiā beatā virginē tā facto q̃ interp̃tatiōe designat. Interp̃tat̃ eñ cōfitēs siue glorificās deū. Debēt g̃ venire i bethuliā. i. in adoratione ⁊ honorē beate v̄ginis vt videāt iudith. i. ipsā beatā virginē: ⁊ virtutes ei⁹ imitent̃/dicētes id qd̄ ibi sequit̃: Tu glia hierlm̃/tu lętīcia isrl̃/tu honorificentia ꝓplī nr̃i q̃ fecisti viriliter. Et dr̄ ibi q̃ h̄ dixerūt cū exisset iudith ad eos. Dicit̃ eñ ibi: Que cum exisset ad illū/bñdixerūt eā oēs vna voce/ dicētes: Tu gloria hierusalē ⁊c̄. Per istū autē exitū iudith/significat̃ natiuitas beate virginis: ⁊ exitus ei⁹ de vtero matris sue. Et in hoc exitu laudanda est ab israel: Quia p̃ceptū in israel est. Et ad hoc debēt cōcordare populi: q̃ et iudiciū deo iacob. Vñ ibi sequit̃ q̃ cū in cōclusione laudis eius dixissent sacerdotes: Bñdicta eris in eternū/dixit omis ꝓplus: fiat fiat. Oēs eñ in laudē beate virginis cōuenire debēt: q̃ omis eius bñficia participāt. Jdeo dic̄ beatus Bern̄. Ille solus a laude ei⁹ taceat/ qui eā fideliter aduocatā in necessitatib⁹ senserit defuisse. h Testimoniū i ioseph posuit illd̄. Joseph fili⁹ accrescēs ⁊ patri charissim⁹/religiosus ē: in quo posuit dñs testimoniū honoris beate virginis: quia p votū castitatis eius virginitatē honorat: per votū obediētie/obediētiā ancille dñi: p votū paupertat̃ illius etiā paupertatē: q̃ vt dicit Hiero⁹: ita pauper erat q̃ manu ⁊ acu acquirebat vñ se et saluatorē mūdi pascebat. Posuit etiā testimoniū i ioseph: quia ipsa beata virgo est testis ⁊ aduocata i causa eorum qui eam honorant: sicut frequenter cantamus de ipsa: Ela ergo aduocata nostra ⁊c̄. De hoc testimonio dicit in Ps̄. deus pater. Et thronus eius sicut sol in conspectu meo: id est beata virgo: que est thronus veri salomonis christi: et sicut luna perfecta in eternū

a Tuba canite in initio mensis tube Bl. tipsi

Tuba tubarū triplex

1. Cor̄. 5. c.

Ps̄. 2.

Aliter

De beata virgine et p̃cipue in festo natiuitat̃

Ps̄. 109.

Ps̄. 88.

gloriosi victores exierũt de mũdo. Deut. xxxiij. c. Lętare ca/
bulon in exitu tuo. Prouer. xiiij. d. Sperat iust⁹ in morte sua.
Et tũc/ a Cũ exiret/mortu⁹ iste ioseph. s. martyrũ cãdidat⁹
exercitus. b De terra ęgypti. i. de mũdo. c Linguam
quã nõ nouerat/pfecte: d Audiuit. s. linguã angelorũ ⁊
sanctaꝝ aiaꝝ laudãtiũ
deũ sine fine. Et dñs
ponẽs eũ in rede ęter/
na: e Diuertit ab
onerib⁹/tribulatio/
nũ: f Dorsũ ei⁹: qõ
portauerat pond⁹ diei
⁊ est⁹. Mã/ g Da/
nus ei⁹ i cophino
seruierũt. i. in labore
⁊ abiectiõe oppssi sũt:
sic filij isrl ab ęgyptijs.
Deinde inducit ppha
dñm loquẽtẕ suo ioseph. s. collegio martyrũ. h In tribula
tiõe. s. in pssura martyrij: i Inuocasti me/no alienũ auxi
liũ. k Et liberaui te/ꝏ manib⁹ tyrãnoꝝ. l Et exaudiui
te/vt corde credas ad iusticiã. Et põt videri q̃ male ordinent
ista ꝏba/eo q̃ pꝰ deberet dicere: exaudiui: ⁊ postea/libera/
ui. Sz p̃ b̃ dat itelligere q̃ martyres nõ orabãt dñm vt libera/
ret eos a tormẽto: qz poti⁹ tormẽtũ appetebãt: sz i tormẽto ora
bãt vt p̃ tormẽtũ venirẽt ad ęternas delitias. Et de b̃ dic: exau
diui te/orãtẕ: m In abscõdito tẽpestatis. i. i secreto cor/
dis. Tẽpestas em̃ exteri⁹ seuiebat in corpib⁹ martyꝝ: sed erat
trãquillitas i cordib⁹ ipsoꝝ. Vñ in hymno: Cędunt gladijs mo/
re bidentiũ/nõ murmur resonat/nõ q̃rimonia: sed corde tacito
mens bñ cõscia ꝓseruat patiẽtiã. n Probaui te: sic aurũ in
fornace. o Apud aquã cõtradictiõis. i. apud ppl'm nõ
credentẕ ⁊ ꝓdicentẕ mihi. Ro. x. d. Talis em̃ ppl'us cũ pncipi/
bus suis martyres afflixerũt. Et i hoc pbati inuẽti sunt: qz nõ
defecerẽt in tormẽtis: sz puriores effecti sũt: sic aurũ i fornace.
Vñ de illis cantat ecclesia/Sap. iij. a. Tanq̃ aurũ in fornace
probauit illos.

Aliter ⁊ pfecta in ęternũ/⁊ testis in cęlo fidelis. Ibi em̃ testatur: et
allegat p̃ nobis. Vñ quidã sanct⁹ homo narrauit/q̃ cũ quidã
religiosi frequẽter cantãtes illã antiphonã: Salue regina: di/
cerẽt verbũ illud: Eia ergo aduocata nostra ⁊c. pluries vide/
rat in spiritu ipsã matrẽ dñi ante filij sui ꝓsterni p̃sentiã: ⁊ pro
toti⁹ illi⁹ ordinis cõseruatiõe p̃cari. Iste ioseph/ a Cũ exi/
ret de terra ęgypti. i. de mũdo/vbi lingua est barbara: ⁊ de
terra musitat eloquiũ eoꝝ: c Linguã quã/ p̃ius in mũdo/
non nouerat audiuit. s. linguam patriã/linguã cęli. Esa.
xxviij. c. In loq̃la labij ⁊ in lingua altera loquet ad ppl'm istũ.
Dar. xvj. d. Linguis loquent nouis. Esa. xix. c. Erũt quinq̃
ciuitates in tra ęgypti loquẽtes lingua chananęa. i. cõmutata.
e Diuertit/de: vel ipse religiosus: f Ab onerib⁹ dor/
sum ei⁹. Onus mũdi/p̃bẽdę sũt ⁊ diuitię ⁊ honores. Multi
parãt dorsũ ad portandũ vltra vires: sic cameli parant. Beñ.
xlix. c. Ysachar asin⁹ fortis. Et paulopost: Supposuit humeꝝ
suũ ad portãdũ: factusq̃ ẕ tributis seruiẕ. Hiere. xvij. c. Mo/
lite portare põdera i die sabbati: nec inferatis p̃ portas. Ona/
ger aũt diuertit dorsum ab hoc onere. i. claustralis. g Da/
nus ei⁹ i cophino seruierũt. Monachi quõdã i faciẽdis
cophinis ⁊ sportulis seruierẽt victui suo: sic ⁊ paul⁹: Act. xviij.
a. Cõfessores ꝏ mõ seruiũt in cophinis: qz sordes populares
pctõꝝ efferũt de ecclia. h In tribulatiõe inuocasti me
⁊c. Iste versus eodẕ mõ exponit moralit de viro iusto i tribu
latiõe posito: quo supra allegorice exposit⁹ est de martyrib⁹ in
agone martyrij ꝓstitutis. p Audi ppl'us meus. Supra
egit de bonis/monens eos vt in bono pficiant ⁊ pseuerẽt: In
hac secũda parte agit de malis qui p̃ amurcã et pisces intelli/
gunt: monens eos vt a malo resipiscant: ⁊ in bono proficiant.
Et quia initiũ spũalis pfectus est ex auditu verbi dei: sicut di
cit apostol⁹. Roma. x. c. Fides ex auditu: Ideo incipit ex au/
ditu: sicut dominus qũ dedit legem iudęis Deut. vj. a. incępit
ab auditu/dicens: Audi israel domin⁹ deus tuus vnus est ⁊c.

Secũda pars

Initiũ ergo christianę religionis sibi auferũt/qui verbũ dei
audire cõtemnũt. Prouer. xxviij. b. Qui declinat aurẽ suam
ne audiat legẽ/ oratio eius erit execrabilis. ij. Timoth. iiij. a.
A veritate quidẽ auditũ auertent: ad fabulas aũt cõuertent.
Dicit ergo: Audi. s. me magistrũ dantẽ artẽ viuendi. Job.
vj. g. Dñe ad quẕ ibi/
mus: ꝏba vitę ęternę
habes. q Ppl'us
me⁹: q̃ licz malus sis:
tũ me⁹ es: qz creaui te:
⁊ ppter cõitatẕ sacra/
mẽtoꝝ/ quib⁹ cõicant
tã boni q̃ mali. r Et
cõtestabor te. i. cuz
adiuratiõe testificabor
tibi. Zach. iij. c. Con/
testabat angel⁹ dñi ie/
sum/ dicens: Hęc dic
dñs: si i vijs meis ambulaueris. j. Pet. v. d. Breuiter scripsi
vob/obsecrãs ⁊ cõtestãs hãc esse verã gratiã dei in q̃ ⁊ statis.
Vel/cõtestabor. i. teste ꝓscia tua loq̃r. Quid: Hoc qõ se/
quit: s O israel. i. ppl'e christiane/q̃ deũ debes videre p̃ fi/
dẽ t Si me audieris ⁊c. Vel sic/Audi: qz si me audie/
ris nõ erit i te de⁹ recẽs. i. nullũ peccatũ erit i te. Tot em̃
deos habet pctõr/q̃t viria. Vñ dicit Aug⁹. Qõ q̃sq̃ cupit et
venerat/hoc illi de⁹ est: sic aurũ/ita ⁊ libido ⁊ hmõi. Pagani
deos habẽt recẽtes. i. idola ad tp̃us facta: Christ⁹ etiã est hę/
reticis recẽs de⁹: q̃ eũ putãt p̃ri nõ esse ęqualẽ: Sz veris chri
stianis ⁊ bonis ouib⁹ quę vocẽ eius audiunt/est de⁹ antiqu⁹.
Vñ Daniel. vij. c. Antiqu⁹ dierũ sedit. Nõ ergo debet esse i
corde hois/de⁹ recens. Propt hoc dicit: In te. i. in corde
tuo interi⁹. Nec extra etiã in ope: Vñ sequt: v Nęq̃ ado
rabis deũ alienũ. i. peccatũ in ope nõ hẽbis. Sic q̃ p̃ deũ
recentẕ/⁊ p̃ deũ alienũ/ significat pctm̃ cordis ⁊ opis. Per b̃
autẕ q̃ dic: in te/intelligit restringi ad pctm̃ cordis. Per b̃
q̃ dic: adorabis: qõ est act⁹ corpis/ peccatũ opis. Vel pos/
sum⁹ diuersificare deũ recentẕ et deũ alienũ: vt vocem⁹ deũ
recẽtẕ/p̃latũ nouũ. Et m̃lti desiderãt deos nouos. i. p̃latos:
⁊ gaudẽt i illis: qz tota die volũt habere nouos p̃latos. Hie/
remię. ij. c. Si mutauit gens deos suos: id ẕ laici reges suos.
Multotiens aũt apud clericos ⁊ religiosos dagon deijcit: ⁊
beelzebub exaltat: quia mal⁹ p̃latus deponit/⁊ peior substi/
tuit. Prouerb. xxxj. a. Ne dederis substantiã tuã ad delẽdos
reges: id est deponẽdos p̃latos. De⁹ ꝏ alien⁹ est omne id qõ
supra deum diligit. j. Regl. vij. a. Auferte deos alienos de
medio vestri: baalim ⁊ astaroth: ⁊ p̃parate corda vra domi/
no: ⁊ seruite illi soli. Baalim: id est voracitatẕ: ⁊ astaroth/id ẕ
ouile. s. curã pastoralẽ: quã multi appetunt plus q̃ deũ. Beñ.
xxxv. a. Abijcite deos alienos q̃ in medio vestri sunt. Et post
pauca: Dederũt ei oẽs deos alienos: et inaures ⁊ infodit ea
subter terebyntũ. Et vere non debes adorare deos alienos/
qui falsi dij sunt: sed me dicit domin⁹: qui sol⁹ vere sum deus.
Hoc est qõ dicit: x Ego eni/non alius: y Sum: ba
beo verũ esse. Exo. iij. d. Ego sum q̃ sũ. Ego/dico/ z Dñs
deus tu⁹. Dñs/timẽdus: de⁹/honorãdus: tu⁹/diligẽdus.
Vel sic/Ego sũ dñs deus tu⁹. q. d. iõ me solũ debes ado/
rare: qz ego sum dñs/cui oẽ obsequiũ debes. Deus/cui
debes oẽm religionẽ. Tu⁹/cui debes oẽm amorẽ. a Qui
eduxi te de terra ęgypti. i. ꝏ pctõ. Esaię. xliij. d. Ego sũ/
ego sũ q̃ deleo iniq̃tates tuas ppter me: Hoc est educere de
ęgypto. Et si illa q̃ feci tibi nõ sufficiũt tibi: b Dilata os
tuũ. s. os cordis: id ẕ affectũ ⁊ desideriũ: c Et implebo
illud/meipso. Augustin⁹. Anima dei capacẽ/nihil min⁹ deo
põt implere. Ps. Os meũ aperui ⁊ attraxi spm̃. s. sanctũ: qz Ps. 118.
mãdata tua desiderabã. Item: dilata os tuũ/ad p̃dicãdũ
alijs: et implebo illud/dando verbũ meũ. Ps. Domin⁹ Ps. 67.
dabit verbũ euangeliçãtib⁹ virtute multa. Exẽplũ de beato
paulo: Eph. vj. c. Orate vt detur mihi sermo in apertione
oris mei. Facta contestatione/⁊ ostensis bonis quę sequun/
tur si audiuissent deum: dicit q̃ non audierunt. Unde dicit:
Et nõ audiuit.

Al. ⁊ Auertit

Al. ⁊ erui

Al. ⁊ ad

Al. ⁊ lo/ quar tibi

Al. ⁊ adim

a Et nō audiuit. i. nō exaudiuit: b Popul⁹ meus. Deus expone vt ꝓus. c Vocē meā. Joh. v. d. Venit hora ⁊ nūc ⁊c. Per ꝗ arguit eos de inobediētia: de q̄ dicit beat⁹ Bern. Magnū inobediētię vitiū q̄ angel⁹ cęlū/hō ꝓdisum/saul regnū/salomon ꝓdidit amorē diuinū. Nec tm̄ de inobedientia: sz ⁊ de ingratitudine arguit eos/cū subiūgit: d Et isrl nō intendit mihi. Idē itelligit ꝓ ꝗ dic: popul⁹ me⁹: et ꝓ hoc q̄ dic: isrl. s. ꝓpl's christi/an⁹ q̄tū ad malos: q̄licz mali sint: tm̄ st ꝓpl's dñi: qz ab eo creati/ et ei⁹ ꝓcioso sanguie empti: etiā ei⁹ sacramētis cōicant. Sūt etiā isrl: qz debēt deū videre ꝓ fidē. Sed ꝓqrit q̄ isrl nō intēdit sibi. i. bñficijs ab eo collatis. Prouer. j. c. Extēdi man⁹ meas ⁊ non fuit q̄ aspiceret. Vel ꝓ ꝓplm possūt itelligi laici: ꝓ isrl viri lrati. Laici em̄ nō audiūt vocē dñi: qz nō ē q̄ eis p̄dicet ꝗbo ⁊ exemplo. Clerici ꝗo audiūt vocē ei⁹/dū theologiā audiūt. Sz audiētes nō intēdūt deo: qz ibi nō q̄rūt deū: sz purā sciaz: nō masticāt ꝗba sacrę scp̄turę: sed glutiūt: Prouer. xxj. c. scōm aliā lraz: Thesaur⁹ desiderabil' reqescit i ore sapiētis: stult⁹ aūt glutit illud. Vel speciali⁹. a Et nō audiuit. i. nō exaudiuit. b Popl'us me⁹/peculiaris. s. clerici. Exo. vj. b. Ecce filij isrl nō me audiūt: ⁊ quō me audiet pharao. i. laic⁹ p̄nceps. d Et isrl nō intēdit mihi. i. religiosi q̄ in ml'tis locis nō intēdūt deo: sz lirib⁹ vel gulę vel auaricię. Hęc sūt tria mala studia: Quor p̄mū destruit fratrnū amorē: Secūdū/cōtinētiā: Tertiū/paupertatē. De p̄mo. j. Cor. vj. b. Jā q̄dē delictū ē oīno i vob eo q̄ iudicia habet/ inē vos. De secūdo/ Prouer. xxiij. d. Studēt calicib⁹ epotādis. Hoc nō deberet eē i religiosis/q̄ deberēt eē nacarei dñi: Nūeri. vj. a. Et filij rechab: Hiere. xxxv. b. De tertio/Hiere. vj. c. A minore vsq̄ ad maiorē oēs auaricię studēt. Et q̄ ꝗ sit verū de isrl. i. de religiosis/dic Osee. vj. d. In domo isrl vidi horrēdū: ibi fornicatiōes ephraim cōtaminat⁹ est isrl. Post peccatū aūt sequit pęna peccati: Vñ addit: e Et dimisi eos. Et ponit hic duplicē pęnam siue vltionē pctōr. Prima ē ꝗbtractio correctiōis: de q̄ dic: Et dimisi eos ꝓm desideria cordis eor. q. d. nō flagellaui eos vt filios: sz vt seruos reprobos dimisi eos libere ire post cōcupiscētias suas. Ecech. xvj. e. Auferek cęlus me⁹ a te: nec irascar amplī⁹. Osee iij. c. Nō visitabo sup filias vias cū fuerit fornicatę ⁊ sup spōsas vias cū adulterauerint. Hęc aūt ē magna ira dei. Flagellare autē delinquētes: miscēdia ē. Vñ. ij. Machab. vj. c. Multo tpe nō sinere pctōrib⁹ ex ꝓnia agere: sz statim vltiōes adhibere/ magni bñficij ē indiciū. Et post de reprobis subiūgit: In alijs natiōib⁹ de⁹ patiēt expectat vt eas cū iudicij dies aduenerit/ i plenitudie pctōr puniat. Secūda pęna ē accumulatio pctōr. Et hęc ex p̄ma seq̄t. Vñ subdit: f Ibūt i adinuētiōibus suis. i. in peccatis nouis q̄ adinuenīēt/ ꝓficiēt cūtes de pctō in peccatū. A q̄ malo ꝓfectu reuocat dñs: Esa. j. e. Quiescite agere puerse/discite bñfacere. Tertia aūt pęna sequet p⁹istas. Initiū em̄ tantū malor st hęc: sz i inferno erit pęna ꝓsūmata: q̄ hic etiā pōt intelligi/cū dic: Ibūt. Ire em̄ motū dicit ⁊ terminū q̄rit: Finis aūt mot⁹/⁊ vię pctōr ē infern⁹. Propt ꝗ bñ dic: Ibūt/i ifernū: Et ꝗ in adinuētiōib⁹ suis: q̄si i q̄busdā vehiculis q̄b⁹ portabunt ad inferos. Osee. xij. a. Juxta vias ei⁹ ⁊ iux adinuētiōes ei⁹ reddet ei. Et oūdit q̄ pęna ista nō ob aliud infligit q̄ ob peccata eor: qz si ei obedissēt/ custodiuisset eos ab oī malo. Hoc ē q̄d sequit: g Si ꝓpl'us me⁹ audisset me/credēdo ⁊ obedīēdo. Et dicit: ꝓpl'us me⁹. q. d. q̄ me meli⁹ audire debuisset. Et qz nō sufficit audire nisi subsequant ⁊ opa: qz Ro. ij. b. Nō auditores legē: sz factores iustificabūt: Ideo addit: h Israel si in vijs meis ambulasset. i. in p̄ceptis meis/q̄ sunt vię/quas ambulaui/quas feci/ꝓ q̄s venit ad me. Ps. Viā mādator tuorū cucurri. Si inq̄ ita fecissent:

a Et nō audiuit popul⁹ meus
b vocem meam: ⁊ israel nō in-
c tēdit mihi. Et dimisi eos ꝓm
f desideria cordis eor: ibūt
in adinuentiōibus suis. Si
g popul⁹ meus audisset me:
h israel si in vijs meis ambu-
i lasset. Pro nihilo forsitan
k inimicos eorū humiliassem:
l ⁊ super tribulantes eos mi-
m sissem manū meam. Inimi-
n ci domini mentiti sunt ei: et
o erit tempus eorum in secu-
p la. Et cibauit illos ex adipe
q frumenti: et de petra melle
r satūrauit eos.

i Pro nihilo forsitā inimicos eor hūiliassē. Ob sic legi dz: hūiliassem inimicos eor. s. visibiles hoies: ⁊ invisibiles dęmones ⁊ vitia intātū q̄ essēt/ꝓ nihilo. i. ad nihilū redigenē. Ps. Ad nihilū deduct⁹ ē in ꝓspectu ei⁹ malign⁹. Ps. 14.
Sed qz multi sūt q̄ facto ostēdūt se de hoc dubitare/adiūgit: forsitan. Et est ironia. q. d. vere ꝗ fecissē. Et q̄ hoc totum verū sit/testat/ Esaię. xlviij. d. Utinaz attendisses mādata mea: facta fuisset sic flumē pax tua ⁊ iusticia tua q̄si gurgites mar⁊: supple si attēdisses. Pax/ dulcis vt flumē/iusticia piscosa. Hoc etiā dic Baruch iij. b. Quid est isrl q̄ in tra inimicor es? Et post addit: Nā si in via dei ambulasses/ hītasses vtiq̄ i pace sup trā. Propt ꝗ dic: Si i vijs meis ābulasset: ꝓ nihilo forsitā inimicos eor hūiliassē. Ps. Hūiliabit calūniatorez. Zach. x. d. Humiliabit supbia assur/⁊ sceptrū egypti recedet. Et subiūgit quō hūiliasset eos s. affligēdo. Vñ dic: k Et sup tribulātes eos/siue fuissēt mali hoies/siue dęmōes/aut vitia: l Misissē manū meā s. manū vindictę. Soph. iij. d. Ego interficiā oēs q̄ afflixerē te. Affligūt aūt dęmones vl vitia/cū ab hoie recedere cogunt: sic dicit Hiero. sup Mar. j. vbi dic: spūs īmūd⁹: Venisti pdere nos? Et nota q̄ dic: sup/⁊ nō sub. Dñs em̄ ponit manū sup reprobos ad ꝓterēdū eos: sz ponit eā sub electis ad subleuandū. Ps. Cū ceciderit nō collidet: qz dñs supponit manū suā. Ipsi ꝗo non meruerūt vt inimicos eor hūiliaret dñs: sz ipsi facti sūt inimici ei⁹. Vñ post verba dñi subiūgit ꝓpheta: m Inimici dñi. i. ipsi facti iimici dñi diligēdo mūdū/⁊ ea q̄ i mūdo st: qz vt dic Jaco. iiij. a. Amicitia hui⁹ mūdi iimica ē deo: Quicūq̄ q̄ voluerit amic⁹ eē h⁹ sęculi/inimic⁹ dei ꝓstituit. n Mētiti sūt ei. i. recedēdo a ꝓmisso baptismali. Act. v. a. Cur tēptauit sathanas cor tuū mētiri te spūsācto? Mētit dño q̄ ei ꝓmissa nō soluit. Et ex ꝗ fit inimic⁹. i. nō amat⁹ a dño. Vñ Eccs. v. a. Si q̄d vouisti ne morer⁊ reddere: Displicet em̄ deo infidelis ⁊ stulta ꝓmissa. Jtē mētit dño q̄ ꝗdicit ⁊ resistit veritati. ij. Timoth. iij. b. Vt resistūt ꝗitati/hoies corrupti mēte ⁊c. Et hi sūt inimici dñi. i. aduersarij ei⁹ ⁊ mistri antichristi. Sed qz vt dī Prouer. xix. a. Testis falsus nō erit impunit⁹: ⁊ q̄ mēdacia loquit nō effugiet: Jōo post mēdaciū sequit ꝗ pęna/cū subiūgit: o Et erit tp̄us eor i sęcula/ futura. i. corruptio eor: ⁊ pęnar variatio erit ętna. Vicissitudo em̄ ⁊ pęnar variatio erit i iferno. Job. xxiij. c. Ad nimiū calorē trāsiet/ab aquis niuiū: ⁊ vsq̄ ad inferos peccatū illi⁹. p Et/tm̄ licz mali sint: cibauit illos ex adipe frumenti. Hoc ꝗ iudęis ad lrāz pōt legi. Vl pōt de eisdē legi de māna. Vel allegorice ꝗ christo: q̄ se vocat granū frumēti: Job. xij. d. Ps. Qui posuit fines tuos pacē: ⁊ adipe frumēti satiat te. r Et de petra melle saturauit eos. Hoc ad lrāz nō legit nisi mel vocem⁹ aquā/quā eduxit dñs de petra: sic. s. habuim⁹: quā satis possum⁹ vocare mel: qz ꝓpt nimiā sitim quā habebāt/dulc⁊ fuit eis. Moraliter/aūt ꝗ clerici pōt legi: p Cibauit eos: q̄ licz mētiāt dño: tm̄ cibat eos/ q Ex adipe frumēti. i. mystico sēsu sacrę scp̄turę/nō furfure. i. lrā q̄ cib⁹ ē porcor. i. iudęor: sz adeps cib⁹ ē dñi ⁊ suor. Leuit. iij. d. Oīs adeps dñi erit. Zach. ix. d. Quid ē bonū ei⁹: ⁊ q̄d pulchr ei⁹ nisi frumētū elector: ⁊ vinū germināns ꝗgines? r Et de petra/christo: s Melle. i. dulci ⁊ suaui expositiōe. t Saturauit eos: qz talia frequēt audiūt clerici: ⁊ tm̄ mētiri st dño. Vel ad lrāz: cibat eos dñs ex adipe frumēti: qz ipsi habēt pinguiores possessiōes q̄ alij. Vñ dñs dixit aarō ⁊ filijs ei⁹: Omnē medullā olei ⁊ vini ac frumēti q̄cq̄d offerūt filij israel p̄mitiar dño dedi tibi. Et de petra. i. de duricia laboris laicor: saturauit eos melle. i. delitijs. Vñ vere pōt eis dici illud Job. xiij. e. Alij laborauerūt ⁊ vos i labores eor ītroist⁊.

Moraliter de clericis

Notandū autē

Ps. 118.

Ps. 14.

Ps. 147.

Ps. 71.

Ps. 56.

Proprietates mellis ī bono

Versus

Notādū aūt q̃ sūt plures ꝓprietates bonę mellis/q̃re significat sciētiā diuinā: ⁊ mlt̃ę male/q̃re significat sciētiā sęcularē: Et de vtroq̃ habenť duo ꝗsus. Mel in bono sensu. Dispgit condit/mūdat/seruat/cibat/est ros: Dulce/fozans/flauū/flos/fauꝰ/ardoz/apes.

Dispergit/apostemata supbię: ⁊ diuidit malas humoꝫ collectiones. Matth.x.d. Nō veni pacē mittere sed gladiū.

Condit/medicinā: id est pęnitētiā. Prouerb.xxvij.a. Bia esuriēs etiā amarū ꝓ dulci sumet: supple ꝓ dulci admixto.

Mūdat. Joh.xv.a. Et vos mūdi estis ꝓpter sermonē quē locutus sum vobis.

Seruat. s. medicinā: Prouerb.ij.b. Consiliū custodiet te: et prudentia seruabit te.

Cibat. Deuť.viij.a. Nō in solo pane viuit homo ⁊c.

Est ros. Exo.xvj.c. Mane ros iacuit per circūitum castrozū. Esa.xxvj.d. Ros lucis: ros tuus.

Ps.118. Dulce. Ps. Oz̃ dulcia faucibus meis eloquia tua sup mel

Mel eñ id est diuina sapia

Fozans. i. penetrās. Heb.iiij.c. Uiuus est ser/ (ozi meo. mo dei ⁊ efficaz ⁊ penetrabilioz omni gladio ancipiti.

Flauum. i. roscidum colozis balsami vel auri. Prouer.xxv. b. Mala aurea in lectis argenteis: qui loquiť verbum in

Flos/ministrat mel s. ille flos qui dicit (tempore suo. Cant[. ij.a. Ego flos campi ⁊ lilium conuallium.

Fauus/est receptaculum mellis. Eccli.xxiiij.c. Hęreditas mea super mel ⁊ fauū: id est cōtemplatio est cęra subtilis quę diuina sapientiā receptat. Unde dicit Gregozꝰ: Ut in contemplatione hauriant: quod alijs per p̃dicationem

Ardoz. i. calor complexionis et temporis est (effundant. in melle: sic et ī diuina sciētia. Hiere.xxiij.f. Mōne verba mea sunt quasi ignis?

Apes colligunt ⁊ cōpoztant mel: sic scholares pauperes scientiā: Mā diuites nō sunt ita studiosi. Eccli.xj.a. Bze/uis in volatilibus apis: ⁊ initiū dulcozis habet fructꝰ illꝰ.

Proprietates mellis ī malo

Versus

Item mel in malo sensu. Inflat/salescit/pueris nocet/igne nigrescit: Uentrisozum/spumans/musciuocū/stimulans.

Inflat/sicut mel. j. Corinth. viij.a. Scientia inflat.

Salescit/per longam decoctionē: ⁊ scientia sęcularis tandem vertiť in amaritudinē. Prouerb. v.a. Fauus distillans labia meretricis: ⁊ nitidius oleo guttur eius: nouissima eius amara: ⁊ lingua eiꝰ ⁊c. In eodē. b. Me gemas in nouissimo quando cōsumpseris carnes tuas: ⁊ dicas: cur detestatus sum disciplinam?

Pueris nocet/etiā dum adhuc sunt ī vtero: ⁊ ipsis prægnātibus negať: ⁊ tamē appetiť. Omnes enim pueri nūc volūt leges scire: ⁊ sęculares sciētias oēs appetunt. Prouer: j. c. Usqꝫquo puuli diligitis infantiā: ⁊ stulti ea q̃ sibi sūt

Ps.57. Igne nigrescit. s. igne cupiditatis degene/ (noxia cupient: rat in iniuriā: qd̄ dz̄ ius. Ps. Supcecidit ignis ⁊ nō videruť solē. Esa.xiij.b. Facies combustę vultus eozū.

Mel. i. sapiētia sęcularis

Uentrisozū. i. penetrās ventrē: qz exit ꝓ vmbilicū eis q̃ nimis comedūt/maxime pueris. i. stultis. Prouer. iij.a. Mesis sapiēs apud temetipsū. Et post pauca: Sanitas q̃pe vmbilico tuo erit. Job. xxxij.d. Plenꝰ sum sermōibꝰ: ennent meꝰ q̃si mustū absq̃ spiraculo. Umbilicū leuāt stercora ⁊ viscera introclusa: Et dz̄ sedes libidinis in mulieribus: ⁊ significat carnis elationē: per quā scientia sęcularis exit: id est manifestať.

Spumās/multū in ꝗba grādia et vana. Marci. ix. c. Spumat ⁊ stridet dentibꝰ et arescit. Inde fluctꝰ fieri maris dis/

Musciuocū. i. vocat muscas ⁊ (pumātes suas cōfusiōes. cōgregat. i. viles hoīes ⁊ mozdaces ⁊ litigiosos: ⁊ q̃ alienas mēsas sequunť. Exod. viij. f. Faciam mirabilem terram gessen: in qua populus meꝰ est vt non sint ibi muscę. Et infra: Corrupta ē terra ab huiuscemodi muscis: id est ab aduocatis. Matth. xij. b. dicitur diabolus beelzebub: id est deus muscarū.

Stimulās/ad venerē: vel quia acumē habet cū dulcore ex aculeis venenosis. Prouerb. v. a. Fauꝰ distillās labia meretricis. Et infra: Lingua eius acuta q̃si gladiꝰ biceps.

Expositio Ps. LXXXI.

Deus stetit in synagoga. Titulus. Psalmus asaph: id est synagogę: quę hic redarguiť: vt saltem nunc recognoscat christum/quem crucifigens noluit cognoscere. Continuatio. In p̃cedenti psalmo ostendit iudęos ingratos esse multis dei beneficijs. Sed quia non tm̃ illis corpalibꝰ et cōmuni/bus bñficijs: verūetiā illi mirabili et speciali beneficio quod fuit de incarnatione filij dei ingrati fuerūt: bñ sequ/tur iste psalmus: in q̃ de vtraq̃ christi natura agitur. Itē duo psalmi præcesserunt: Unus de primo aduentu: alius de passione: Iste ꝗo tertius est totus de iudicio: ⁊ de duabꝰ naturis iudicis: vt dicit Glo. licz hoc sit obscurum. Intentio est monere infidelem synagogam: vt christum verum deum ⁊ hominem credat esse. Modus. Tripertitꝰ est psalmꝰ. Primo christū inducit aduersa/ Partitio psalmi rios arguentem. Secūdo monet vt christum ꝗuis eum egenum viderint: tamē deū esse intelligant: Quę est intentio psalmi: ibi: Judicate. Quod eos nō fecisse/in eadem parte supponit: ibi: Nescierunt. Tertio ostendit a quanta dignitate ceciderint: ibi: Ego dixi. Agēs ergo de vtraq̃ christi natura/ait: a Deus/Ecce diuinitas. b Stetit: id est visibilis apparuit/Ecce humanitas. Joh. j. d. Medius vestrum stetit quē vos nescitis. c In synagoga deoz: id ē ī cōgregatione doctozum/scribarum/⁊ pharisęozum/⁊ iudicum: De quibus Exod. xxij. b. Si latet fur: dominus domus applicabitur ad deos ⁊ iurabit. Dominus dicitur stare: Allegoria

Per

Carnis ostensionem. Job. j. d. Medius vestrū stetit quem vos nescitis.

Judicij executionem. Esaię. iij. c. Stat ad iudicandū dominus: ⁊ stat ad iudicandos populos.

Auxilij p̃stationē. Act. vij. g. Ecce video cęlos apertos et iesum stantem ⁊c.

Naturę ī corruptionē. Job. vlť. b. Stetit ieꝰ ī littore.

Secūdo ostēdit

Moraliter: a Deus stetit in synagoga deozū. Moralit

Hoc bene dicit: quia vbi est congregatio bonoꝫ qui cęlestia desiderent ⁊ ibi habitent: ibi deus stat: id est pseueranter manet. Unde Matth. xviij. c. Ubi duo vel tres congregati fuerint in nomine meo: ibi sum in medio eozum. Et notandum q̃ in quibusdam stat dominus ⁊ manet: in quibusdam aūt transit: in quibusdam autem nec etiam ingredit. In viris firmis stat: in fluctuantibus autem trāsit: qui ad tempus credunt et in tempore temptationis recedunt: vt dicit Luc[. viij. b. De firmis dicit/Eccli. xxiiij. a. In hęreditate dñi morabor: id ē in eis q̃ sūt firmi et īmobiles. De mobilibꝰ autē ⁊ fluctuantibꝰ: in eodem: In fluctibus maris ambulaui: id est in eis qui non sunt stabiles/non steti: sed transiui. In illis autē qui totos se exponūt sęcularibus curis/ non ingredit dominus. Unde dicit Osee. xj. c. Ego sum deus ⁊ non homo: in medio tui sanctus et non ingrediar ciuitatem. Sed vt dij: id est spirituales et cęlestes homines de se non præsumant: bene addit:

* In medio autē

Item de prælatis potest hoc exponi: a Deus stetit. Et posset esse thema in concilio episcopozū/ vel in capitulo abbatum: vbi est c Synagoga deozum: id est cōgregatio p̃latoz: q̃ sūt dij: sicut in auctozitate supza dicta. Exo. xij. b. Applicabit ad deos ⁊c. Et in eodē. d. Dijs non detrahes. Stetit/ergo/deus/quondā inter tales: id est mansit. Stare enim manere dicitur: ꝗm illud Eccli. xj. c. Sta in testamento tuo ⁊c. Nunc vero vtrum stet ibi/ambiguū est: quia magis ibi conueniūt ad mozdendū ⁊ nocendum/et pauperes oppzimendū q̃ ad vtilitatē ecclesię. Unde illa cōgregatio si taliter cōgregenť/nō est synagoga deoz: sed sathanę. Apocl. ij. c. Blasphemaris ab his q̃ ie dicūt iudęos esse ⁊ nō sunt: sed sūt synagoga sathanę. Eccli. xxj. b. Stupa collecta synagoga peccantiū: ⁊ cōsūmatio illozū flāma ignis. Et qz multū exceduť p̃lati ī cibis/in expēsis/ī eqtaturis/⁊ vestibꝰ: bene addit: De prela

* In medio aūt